

Neuroetika

Neuroetika:

Idegtudományok kapcsán felmerülő etikai kérdéseket vizsgálja
alapvetően filozófiai diszciplína,

tárgya:

pszichiátria, neurológia, idegsebészet, neurofiziológia, neuroanatómia,
pszichológia, pszichofarmakológia által felvetett etikai problémák

Bioetika részterülete

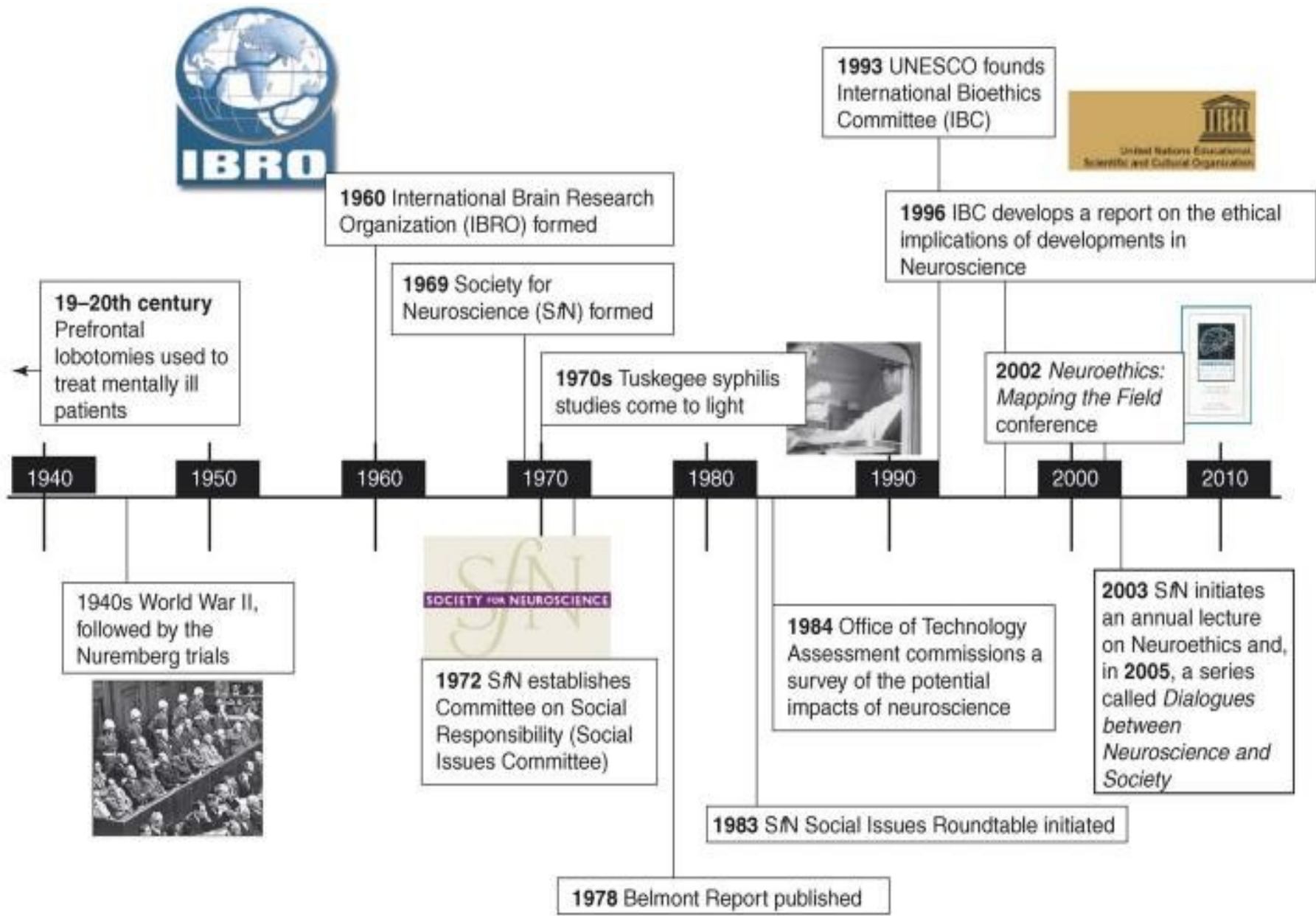
Biomedikai etika és orvosi etika kérdéseivel részben átfedés

Neuroetika kérdései:

Az idegrendszerrel kapcsolatos kutatások többek között személyiségünk legbelső titkairól, az emberi agy működéséről, a szabad akaratról, döntéseink determináltságáról, azokat meghatározó tényezőkről szól.

- Szabad akarat, személyiség neurobiológiai alapjai.
- Új technológiák használatával kapcsolatos etikai kérdések: MRI PET
- Idegsebészeti, pszichosebészeti eljárások hatása a személyiségre:
lobotómia, sejtvonalak beültetése
- Pszichofarmakoterápia etikai vonatkozásai

- Hazugság detektorok
- Kognitív képességnövelők
- Idegi folyamatokra ható táplálékkiegészítők reklámja
- Genetikai kutatások idegműködési megfelelői
- Genetikai szűrések idegrendszeri problémákra

1865 USA alkotmány kiegészítése: rabszolgaság törvényen kívül helyezése

1940-es évek Nurembergi perek

1970-es évek Tuskegee szifilisz kísérletek, HELA sejtvonal, néger “idegszanatóriumok” Respect for Persons

1979: Belmont report: orvosi etika alapjai

- Respect for persons – Egyén tisztelete

Egyén identitásának elismerése fizikai értelemben

Egyén megbecsülése mint a saját sorsát intéző, kézbe tartó lény: informálás, magyarázat, választási lehetőség: önkéntesség

- Beneficence - Haszon

Előnyök ismertetése, kockázatok, szenvedés minimalizálása

- Justice - Igazságosság

Kutatásra fordított erőfeszítések és a haszon igazságos megosztása

Pszichofarmakoterápia etikai vonatkozásai:

Depresszió

Betegségnek nincs pontos definíciója. Gyakran nem gyógyítás, hanem a ünetek ellensúlyozása/elfedése történik.

A pszichofarmakoterápia nem mentes mellékhatásoktól, ezek súlyosságát a kezelendő állapot súlyosságához kell hasonlítani.

A pszichofarmakoterápiának hasonlóan az egyéb terápiás beavatkozásokhoz akkor van létjogosultsága, ha bizonyítani tudjuk, hogy más alternatív terápiák nem, vagy csak rosszabb hatékonysággal képesek a problémát megoldani.

Pszichofarmakoterápia kritikája

1. A pszichés folyamatoknak, a pszichés betegségeknek nincsen közvetlen fizikai vagy kémiai okuk.
2. A pszichés megbetegedések, pszichés zavarok nem tekinthetők betegségeknek.
3. A pszichés tünetek megjelölés alapvetően egy relatív megfigyelő által önkényesen definiált értékelést tartalmaz.
4. A pszichofarmakoterápia során alkalmazott gyógyszerek agykárosodást és más mellékhatásokat okoznak.
5. A pszichofarmakoterápia hatásának értékelése kultúra- és társadalomfüggő.
6. A pszichofarmakológia széles körben elterjedt alkalmazása a medicinában valójában különböző érdekcsoportok által mesterségesen gerjesztett jelenség.

Kritikák elemzése:

1. Depresszió: Szerotonin szint változása ok vagy következmény?

Vizsga előtti szorongás: magas vérnyomás

vérnyomás csökkentő szerek vérnyomást leviszik, de nem csökkentik a vizsga miatti szorongást

2. Betegség vagy állapot:

homoszexualitás megítélése manapság állapot, de előtte betegségnek tekintették
drogfüggőség elmúlt 20 évben nyilvánították betegséggé

3-5. Szubjektív és kultúrafüggő annak a megítélése, hogy mit nevezünk adaptív reakciónak mint betegségnek: például a munkaképtelenség, vagy a szokásos napi tevékenységben történő akadályozottság valóban betegséget jelent-e, vagy pedig egy trauma természetes következményeként fogható fel.

Memória neuroetikai kérdései

Személyiségünk fontos része:

Mondhatjuk-e azt, hogy ugyanaz az ember lennénk, amennyiben a múltbeli élményeinket, emlékeinket nem tudnánk visszaidézni?

Memóriajavítás régi álom.

Memória javítása egyfajta módosítás. Kérdés:

Lehetséges-e memóriánkat megmásítani, módosítani, illetve lehetséges-e téves memóriát az emberi elmébe beültetni?

Szuggesztibilitáson alapuló memóriazavarok: a személy külső hatásokra olyan dolgokra emlékszik, amelyek valójában nem történtek meg